

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Confessio Fidei Exhibita Invictiss. Imp. Carolo V. Caesari
Avg. in Comicijs Augustæ. Anno M. D. XXX.**

Melanchthon, Philipp

Augsburg, 1535

VD16 C 4710

De Vsv Sacramenti, Et De Sacrificio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34184

DE SACRIFICIO.
QVID PATRES DE SACRIFI
CIO SENSERINT.

Eucharistia

ET quoniam loca Scripturæ quæ contra nos citantur expli
cauimus, de Patribus etiam respondendum est. Non igno
ramus Missam a Patribus appellari sacrificium, sed hi non uolūt
Missam ex opere operato, conferre gratiam, & applicatam pro
alijs mereri eis remissionem peccatorum culpæ & pœnæ, Vbi le
guntur hæc portenta uerborum apud Patres, sed aperte testātur
se de gratiarum actione loqui. Ideoq; uocant *εὐχαριστία*, Dixim⁹
autem supra sacrificium *εὐχαριστία* non mereri reconciliationem,
sed fieri a reconciliatis, sicut afflictiones non merentur reconcilia
tionem, sed tunc sunt sacrificia *εὐχαριστία*, quando reconciliati, sus
tinent eas. Et hoc responsum in genere ad Patrū dicta, satis tues
tur nos contra aduersarios. Certum est enim illa figmenta de me
rito operis operati nusquam extare apud Patres. Sed ut tota cau
sa manifeste perspicui possit, dicemus & nos de usu sacramenti, ea quæ
certum est consentanea esse Patribus & Scripturæ.

DE VSU SACRAMENTI, ET
DE SACRIFICIO.

Symposia

Quidam belli homines fingūt cœnam Domini institutam
esse propter duas causas. Primum, ut sit nota & testimo
nium professionis, sicut certa forma cuculli est signum cer
te professionis. Deinde cogitant præcipue talem notam Christo
placuisse, uidelicet conuiuium, ut significaret mutuā inter Chris
tianos coniunctionem atq; amicitiam, quia symposia sunt signa
fœderū, & amicitiae. Sed hæc opinio est ciuiliſ, nec ostendit præ
cipuum usum rerū a Deo traditarum, Tantum de caritate exer
cenda loquitur, quam homines prophani & ciuiles, utcunq; in
telligunt, De fide non loquitur, quæ quid sit, pauci intelligunt.

Sacramenta

Sacramenta sunt signa uoluntatis dei erga nos, non tantum signa sunt hominum inter sese. Et recte definiunt sacramenta in nouo testamento esse signa gratiae. Et quia in sacramento duo sunt, Signum & Verbum. Verbum in nouo testamento est promissio gratiae addita signo. Promissio noui testamenti est promissio remissionis peccatorum, sicut Textus hic dicit, Hoc est corpus meum quod pro uobis datur. Hic est calix noui testamenti, cum sanguine meo, qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum. Verbum igitur offert remissionem peccatorum. Et ceremonia est quasi pictura uerbi seu sigillum, ut Paulus uocat, ostendens promissionem. Ergo sicut promissio inutilis est, nisi fide accipiat, ita inutilis est ceremonia, nisi fides accedat, quae uere statuat hic offerri remissionem peccatorum. Et haec fides erigit contritas mentes. Et sicut uerbum ad hanc fidem excitandam traditum est, ita sacramentum institutum est, ut illa species incurrens in oculos moueat corda ad credendum. Per haec enim uidelicet per uerbum & sacramentum operatur spiritus sanctus. Et talis usus sacramenti, cum fides uiuificat per terrefacta corda, cultus est noui testamenti, quia nouum testamentum habet motus spirituales, mortificationem & uiuificationem. Et ad hunc usum instituit Christus, cum iubet facere in sui commemorationem. Nam meminisse Christi, non est ociosa spectaculi celebratio, aut exempli causa instituta, sicut in Tragœdijs celebratur memoria Herculis, aut Vlyssis. Sed est meminisse beneficia Christi, eaque fide accipere, ut per ea uiuificemur. Ideo Psalmus ait, Memoriam fecit mirabilium suorum, misericors & miserator dominus. Escam dedit timentibus se. Significat enim uoluntatem & misericordiam dei agnoscendam esse, in illa ceremonia. Illa autem fides, quae agnoscit misericordiam, uiuificat. Et hic principalis usus est sacramenti, in quo apparet qui sint idonei ad sacramentum, uidelicet per terrefactam conscientiam, & quomodo uti debeant.

Accedit & sacrificium. Sunt enim unius rei plures fines. Post

Sacramenta sunt

*Verbum est
promissio est*

Ceremonia est

Nouum Testamentum

Ambrosius

quam conscientia fide erecta sensit ex qualibus terroribus liberetur, cum uero serio agit gratias pro beneficio & passione Christi, & utitur ipsa ceremonia ad laudē dei, ut hac obediētia gratitudinē ostendat, et testatur se magnificare dona dei. Ita fit ceremonia sacrificiū laudis. Ac Patres quidē de duplici effectu loquuntur, de consolatione conscientiarum, & de gratiarū actione seu laude. Horū effectū prior ad sacramēti rationē pertinet, posterior pertinet ad sacrificiū. De consolatione ait Ambrosius, Accedite ad eum & absolui mini, quia est remissio peccatorū. Qui sit iste quæritis. Audite ipsum dicentē, Ego sum panis uitæ, qui uenit ad me non esuriet, & qui credit in me, non sitiet unquam. Hic testatur in sacramento offerri remissionē peccatorum, testatur & fide accipi debere. Infinita testimonia leguntur in hanc sententiā apud Patres, quæ omnia detorquent aduersarij ad opus operatum, & applicandū pro alijs, cū Patres aperte requirant fidem, & de propria cuiusq; consolatione loquantur, non de applicatione. Præter hæc leguntur & sententiæ de gratiarū actione, qualis illa est suauissime dicta a Cypriano, de piæ communicātibz. Pietas inquit inter data & condonata se diuidens, gratias agit tam uberis beneficij largitori, id est, pietas intuetur data & condonata, hoc est, cōfert inter se magnitudinem beneficiorum dei, & magnitudinem nostrorum malorum, mortis & peccati, & agit gratias &c. Et hinc extitit appellatio *εὐχαριστία* in ecclesia. Nequero ceremonia ipsa est gratiarum actio ex opere operato applicanda pro alijs, ut mereatur eis remissionem peccatorum &c. ut liberet animas defunctorum. Hæc pugnant cum iustitia fidei, quasi ceremonia, siue fide profit, aut facienti, aut alijs.

DE VOCABVLIS MISSAE.

Ad uersarij reuocant nos etiam ad Grammaticā, sumunt argumenta ex appellationibus Missæ, quæ non habēt opus